

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

Դրամավարկային
քաղաքականության
ծրագրի կատարման
հաշվետվություն

2018/4

եռամսյակ

2019/3

եռամսյակ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ**

*Հաստատված է
Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի
29.11.2019 թ. թիվ 185Ա որոշմամբ*

**ԴՐԱՄԱՎԱՐԿԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԾՐԱԳՐԻ
ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
(2018 թ. 4-րդ եռ. - 2019 թ. 3-րդ եռ.)**

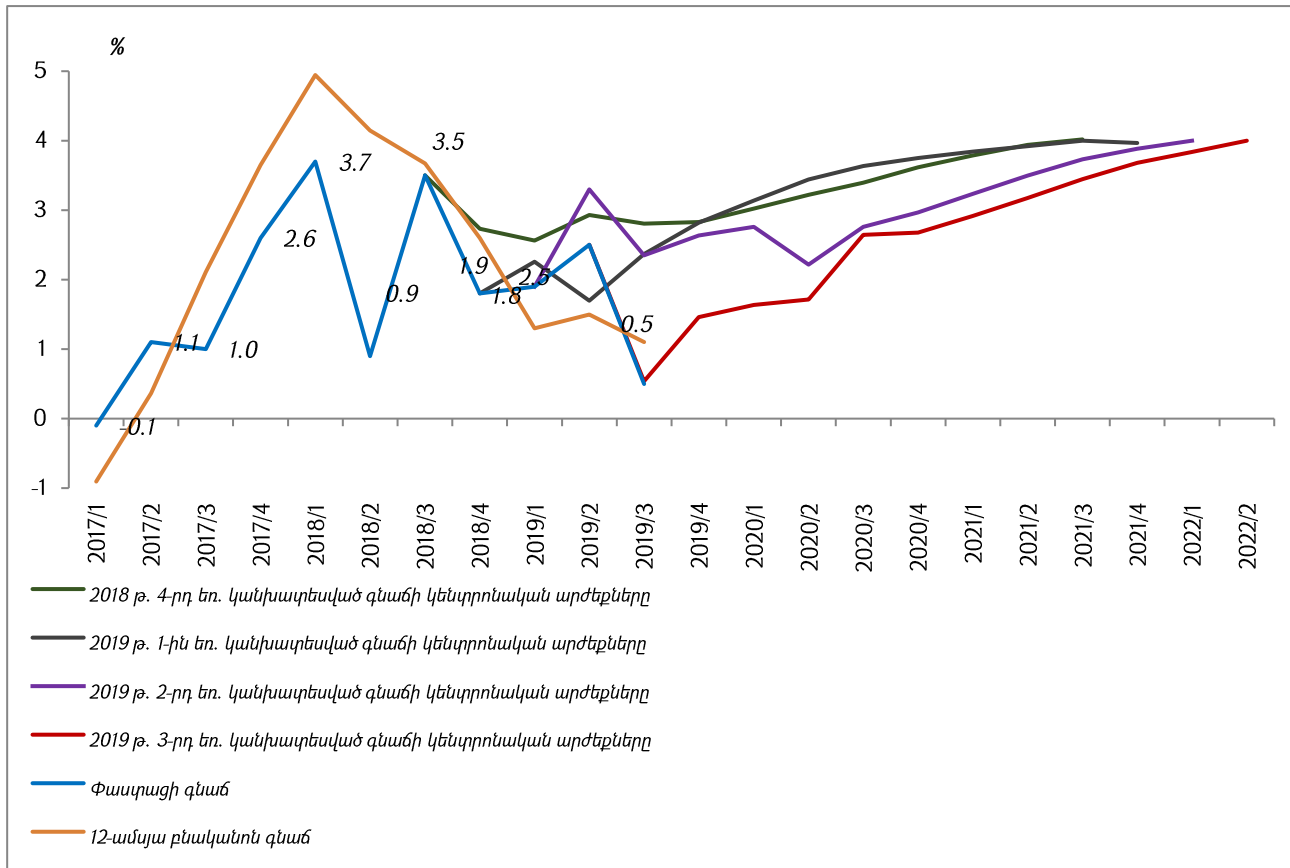
2018 թվականի չորրորդ եռամսյակից մինչև 2019 թվականի երրորդ եռամսյակն ընկած ժամանակահատվածում ՀՀ կենտրոնական բանկը շարունակել է վարել խթանող դրամավարկային քաղաքականություն: Այն զգալիորեն չեզոքացրել է գնաճային միջավայրի վրա այդ ժամանակահատվածում իրականացված զսպողական հարկաբյուջետային քաղաքականության և արտաքին աշխարհից փոխանցված զսպող ազդեցությունը: Սակայն վերոնշյալ ազդեցությունը յուրաքանչյուր հաջորդ եռամսյակ սպասվածից ավելի զսպող է եղել, ինչի հետևանքով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 12-ամսյա բնականոն գնաճը կազմել է 1.1%: 2019 թ-ի երրորդ եռամսյակում դրան գումարվել է նաև գյուղմթերքների գների նվազման ուղղությամբ դրսևորված ավելի խոր սեզոնայնության ազդեցությունը, որի պարագայում 12-ամսյա ընդհանուր գնաճը նվազել է՝ սեպտեմբերի վերջին կազմելով 0.5%:

1. ԴՐԱՄԱՎԱՐԿԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾՈՒՄ

2018 թվականի չորրորդ եռամսյակի դրամավարկային քաղաքականության ծրագրի համաձայն կանխատեսվում էր, որ սպասվող մակրոտնտեսական զարգացումների և դրամավարկային քաղաքականության խթանող ուղղվածության պահպանման ներքո գնաճը կարճաժամկետ հատվածում կցուցաբերի կայուն վարքագիծ՝ պահպանվելով տատանումների թույլատրելի միջակայքի ստորին սահմանի մոտ: Ըստ նշված ծրագրի՝ ԿԲ-ն կարճաժամկետում շարունակելու էր վարել խթանող դրամավարկային քաղաքականություն, իսկ միջնաժամկետում խթանող դրամավարկային պայմանների նախատեսվող չեզոքացումը տեղի էր ունենալու առավել դանդաղ տեմպերով՝ գնաճի վերականգնումն ապահովելու և նպատակային ցուցանիշի շուրջ կայունացնելու համար:

Գնաճը, ըստ արձանագրված փաստացի արդյունքների, շեղվել է ծրագրված սցենարից՝ հաշվետու ժամանակահատվածում ցուցաբերելով տատանողական վարքագիծ՝ նվազման միտումով: Շեղումը հիմնականում պայմանավորվել է այդ ընթացքում իրականացված առավել զսպողական հարկաբյուջետային քաղաքականությամբ և արտաքին աշխարհում սպասվածից թույլ պահանջարկի ու ցածր գների ձևավորմամբ, ինչը հանգեցրել է համախառն պահանջարկի թուլացման: Վերջինս արտահայտվել է 12-ամսյա բնականոն գնաճի վարքագծում, որն անցած մեկ տարվա ընթացքում նվազել է 2.6 տոկոսային կետով՝ 2019 թ. սեպտեմբերի վերջին կազմելով 1.1%: Մյուս կողմից, բերքի սեզոնայնության տեղաշարժի հետևանքով գյուղմթերքի գների փոփոխություններով պայմանավորված, 12-ամսյա ընդհանուր գնաճն այդ ժամանակահատվածում ցուցաբերել է տատանողական վարքագիծ՝ սեպտեմբերի վերջին կազմելով 0.5%:

ՀՀ ԿԲ կանխարեսումների համաձայն՝ կարճաժամկետում 12-ամսյա գնաճը կպահպանվի նպատակային ցուցանիշից ցածր մակարդակում, իսկ միջնաժամկետում աստիճանաբար կավելանա՝ կանխարեսվող հորիզոնի վերջում կայունանալով նպատակային ցուցանիշի շուրջ

Անցած մեկ տարվա ընթացքում, պահպանվող ցածր գնաճային միջավայրում, ԿԲ-ն շարունակել է վարել խթանող դրամավարկային քաղաքականություն, սակայն **նախապարվությունը տրվել է գնաճի և գնաճային սպասումների աստիճանական վերականգնմանը**, քանի որ, ըստ ԿԲ գնահատման, վերջին ժամանակաշրջանում ձևավորված մակրոտնտեսական իրավիճակում ցածր գնաճը նպաստում է երկարաժամկետ գնաճային սպասումների խարսխմանը և եկամուտների գնողունակության պահպանմանը: Հաշվի առնելով հարկաբյուջետային քաղաքականության սպասվածից ավելի զսպող ընթացքը, համաշխարհային տնտեսության աճի տեմպերի շարունակական դանդաղումը և հիմնական ապրանքների միջազգային շուկայում գնաճային միջավայրի թուլացումը, Կենտրոնական բանկը փոքր-ինչ ավելացրել է դրամավարկային պայմանների խթանման չափը և իջեցրել վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը առաջին և երրորդ եռամսյակներում՝ 0.25-ական տոկոսային կետով: Միաժամանակ, ԿԲ-ն շարունակել է ֆինանսական շուկային ազդակ տալ այն մասին, որ կանխատեսվող մակրոտնտեսական զարգացումների պարագայում խթանող պայմանները կպահպանվեն անհրաժեշտ երկար ժամանակահատվածում՝ միջնաժամկետում գնաճի նպատակի իրագործման համար:

2. ԳՆԱԾՐ ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾՈՒՄ

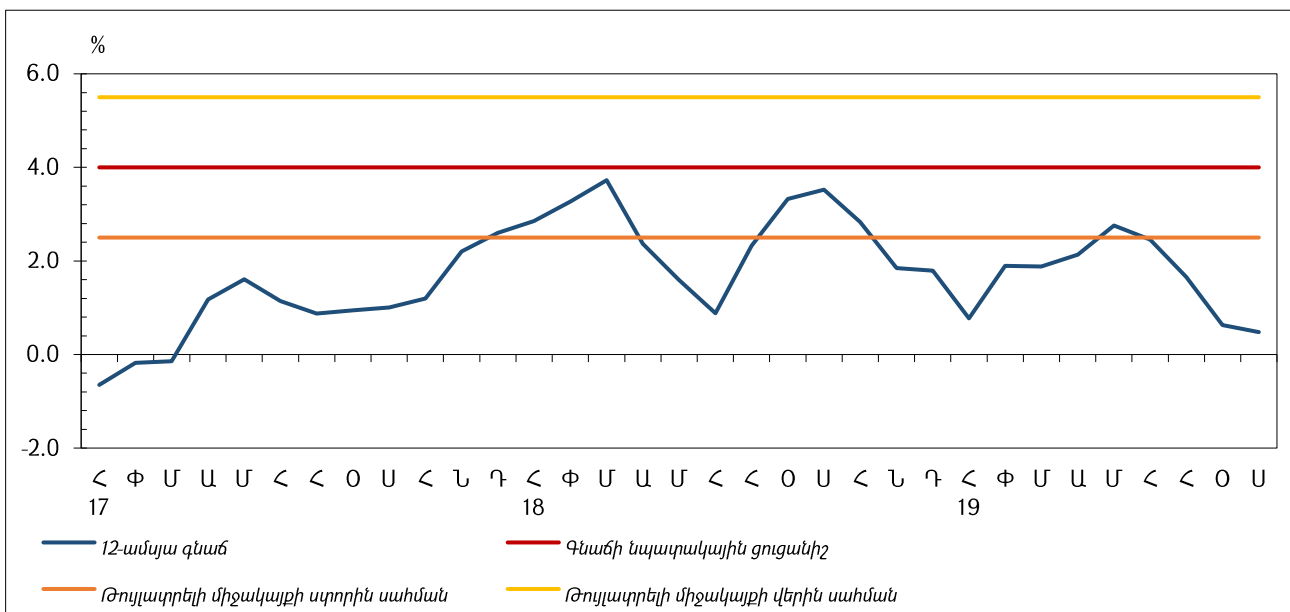
2018 թ. չորրորդ եռամսյակից մինչև 2019 թ. չորրորդ եռամսյակն ընկած ժամանակահատվածում 12-ամսյա գնաճը պահպանվել է ցածր մակարդակում՝ կազմելով տ/տ 0.5%՝ հիմնականում պայմանավորված սեզոնային պարենային ապրանքների 2.7% գնանկումով: Նույն ժամանակահատվածում բնականոն գնաճի 12-ամսյա ցուցանիշը կազմել է 1.1%, իսկ կարգավորվող ծառայությունների սակագների տ/տ աճը՝ 0.7%:

Սեզոնային պարենային ապրանքների գների տ/տ անկումն արդյունք է «Մրգեր» և «Բանջարեղեն» ապրանքախմբերի համապատասխանաբար 1.9% և 4.0% գնանկումների (ընդհանուր նպաստումը տ/տ գնաճին՝ -0.3 տոկոսային կետ):

Բնականոն գնաճի տ/տ աճը հիմնականում պայմանավորվել է «Հացաբուլկեղեն և ձավարեղեն», «Ծխախոտային արտադրատեսակներ», ինչպես նաև ոչ պարենային «Հագուստ», «Կոշիկ» և «Վառելիք» ապրանքախմբերի գների համապատասխանաբար 3.3%, 7.3%, 7.1%, 12.3% և 3.2% աճերով (ընդհանուր նպաստումը տ/տ գնաճին՝ շուրջ 1.0 տոկոսային կետ): Միևնույն ժամանակ, պայմանավորված միջազգային շուկաներում պարենային ապրանքների գների նվազմամբ՝ ներքին շուկայում ևս արձանագրվել է պարենային ապրանքատեսակների գծով գների աճի զգալի դանդաղում: Արդյունքում, ոչ սեզոնային պարենային ապրանքների գների աճի ցուցանիշը, վերջին մեկ տարվա հորիզոնում տ/տ 4.6%-ից աստիճանաբար նվազելով, սեպտեմբերին կազմել է տ/տ 0.2%:

Վերջին մեկ տարվա ընթացքում գնաճի վարքագիծը հիմնականում համահունչ է եղել պահանջարկի զարգացումներին, չնայած կրել է նաև առանձին ապրանքատեսակների առաջարկի որոշակի ազդեցություններ: Հաշվետու ժամանակահատվածի սկզբում, արտաքին գործոններով պայմանավորված, արձանագրվել է այլուրի և հացի գների աճ¹, որի ընդհանուր գնաճային ազդեցությունը գնահատվում է շուրջ 0.3 տոկոսային կետ:

Վերջին մեկ տարվա հորիզոնում պահպանվել է ցածր գնաճային միջավայր և 12-ամսյա գնաճը տարանվել է թույլատրելի միջակայքի ստորին հատվածի շուրջ

¹ <http://www.competition.am/index.php?page=&menu=174&newsID=1547&lng=1>

Հարկ է նշել, որ 2019 թվականի սկզբի որոշ ապրանքախմբերի մաքսային դրույքաչափերի փոփոխության գնաճային ազդեցությունը գնահատվում է շուրջ 0.3 տոկոսային կետ՝ հիմնականում պայմանավորված թոշնամսի գների աճով: Ինչ վերաբերում է ակցիզային հարկի դրույքաչափերի փոփոխության արդյունքում ծխախոտային արտադրատեսակների և ակոհոլային խմիչքի գների փոփոխությանը, ապա ընդհանուր գնաճի վրա դրա փաստացի ազդեցությունը գնահատվում է մինչև 0.2 տոկոսային կետ:

Սպառողական գների աճն ըստ հիմնական նպաստում ունեցող ապրանքախմբերի ²

	Կշիռներ	12-ամսյա գնաճ	Նպաստում
Բնականոն գնաճ	72.7	1.1	0.8
Հացաբուլկեղեն և ձավարեղեն	8.99	3.3	0.30
Միս	9.87	-1.2	-0.12
Յուղեր և ճարպեր	2.77	-5.8	-0.16
Շաքար	0.60	-1.7	-0.01
Ալկոհոլային խմիչքներ	2.77	3.0	0.08
Ծխախոտային արտադրատեսակներ	1.77	7.3	0.13
Հագուստ	2.58	7.1	0.18
Կոշիկ	1.52	12.3	0.19
Դեղամիջոցներ	4.83	-0.4	-0.02
Վառելիք	5.20	3.2	0.17
Սեզոնային ապրանքներ	10.5	-2.7	-0.28
Ձու	1.44	-0.3	0.0
Մրգեր	3.35	-1.9	-0.06
Բանջարեղեն	5.74	-4.0	-0.23
Կարգավորվող ծառայություններ	16.7	0.7	0.1

² Պարենային ապրանքների կառուցվածքային տարրերի տ/տ տվյալները հաշվարկված են ԿԲ կողմից՝ ՀՀ ՎԿ տեղեկատվության հիման վրա:

